

DÉLVIDEK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20. szám
Telefonszám 800.

Felelős szerkesztő:
KÖNYA LAJOS.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután —
Előfizetési díj: havonta 15 korona

Az eladósodott és militarizált Csehország.

Nemec cseh szociáldemokrata képviselő feltűnést keltő megjegyzéseket tett egy gyűlésen a cseh köztársaság életének első évéről. A cseh köztársaság — mondotta — egy év alatt annyi adósságot csinált, mint a régi Ausztria ötven esztendő alatt. Az 1920-i költségvetés még a katonai kiadások fedezéséről sem tud gondoskodni. A cseh hadsereg létszáma nagyobb, mint Ausztria-Magyarorszáé volt, mert az osztrák-magyar hadsereg tisztikara 32 000 tisztből állott, a cseh köztársaságnak pedig 42 000 tiszte van.

Hány fogoly nincs még otthon?

A Secolo felsorolja, hol és mennyi még a hadifogoly. Szerbiában 2000 osztrák-német van; Szibériában még 200 ezren a volt Osztrák-Magyar monarchia területéről való hadifoglyok száma; 50, 000 fogoly van Szíriában, 60,000 a Kaukázusban és 30, 000 Turkesztánban; Afganisztánban és Japánban néhány ezer fogoly él. A lap hozzáteszi azt, hogy örülhetnek azok, akik Olaszországból vágyódnak haza.

Elfogták Gyöngyös város diktátorát.

Nemecz Józsefet, aki a diktatura idején a város lakosságát a legféltelenebb terrorral gyötörte s akit a gyöngyösi maguk között a város hóhérségének neveztek el, e hét szerdáján délután vitték Budapestről Gyöngyösre, egykori kegyetlenkedéseinek színhelyére. A város felbőszült lakói előre tudtak a hóhér érkezéséről s így vágató kocsin vitték az állomásra a városháza épületébe, hogy életét megmentsék a tömeg dűhe elől.

Még mindig nincs új kormány.

Belgrád, okt. 10. Parlamenti körökben úgy hírlk, hogy az ellenzéki pártok, ahelyett, hogy feleltek volna Pavlovics Draža ama felhívására, hogy vegyenek részt kormánya megalakításában, — egy konkrét javaslatot tettek a válság megoldására. Elismerték ugyanis elvben Pavlovics kormányalakítási megbízását, de csak egy feltétellel, tudniillik ha a miniszteri tárcákat ugyanazok a személyek kapják meg, akik a Trifkovics-kormányuk voltak a tagjai.

A békekonferencia munkája.

Párisból jelentik: A szövetségesek főtanácsa foglalkozott a hadifoglyok hazabocsátásának a kérdésével. Először a délszláv és cseh-szlóvak foglyokat engedik haza s csak azután a németeket és osztrákokat. A főtanács elhatározta, hogy Denikinnek rendelkezésére bocsátja a Vella orosz hadihajót, melyet annak idején az angol tengerészek vettek el az oroszoktól. Megállapították, hogyan vegyenek részt a német, osztrák és semleges képviselők a washingtoni munkásentekezleten. A konferencia elhatározta, hogy a német és osztrák képviselőknél erre az értekezletre utlevelet engedélyez.

Az anfant nem tárgyal a magyar kormánnyal.

A Havas-ügynökség jelentése szerint több lap közleményével szemben megállapítható, hogy Magyarországgal ez idő szerint semmiféle tárgyalás nincs folyamatban. — A legfelsőbb tanács eddig még nem is foglalkozott a magyarok Párisba való meghívásával, hogy átadják nekik a békefeltételeket.

A francia miniszterelnök a fegyverkötelezettség teljes megszüntetéséről.

Párisból jelentik: A kamarában Renauld radikális képviselő megkérte Clémenceau miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék, vajjon hiva-e a fegyverkötelezettség feltétlen megszüntetésének. A miniszterelnök a kérdésre igennel válaszolt.

Romániába menekülnek az orosz zsidók.

Bukarestből jelentik: A nagyhatalmaknak Beszarábiában levő képviselői arra kérték a román kormányt, hogy a Galiciából és Oroszországból kiüldözött zsidóknak adjon menhelyet, hogy azok a pogrom elől oda menekülhessenek. A román kormány ezt a kérést kedvezően intézte el.

Bulgária lemond a Dobrudzsáról.

A román távirati iroda jelenti Szófiából, hogy a bolgár kormány lemondott a Dobrudzsára támasztott követeléséről.

Visszatér a német trónörökös.

Berlinből jelentik: Az a hír járja, hogy a legközelebbi időben Wieringenből visszatér Németországba a volt trónörökös.

Pápai konzisztórium.

Az olasz katolikus lapok jelentése szerint a pápa december hónap során konzisztóriumot tart, amelyen több főpap megkapja a biborosi méltóságot. Hir szerint francia és spanyol főpap nem lesz biboros, mert ez a két nemzet elegendő számmal képviselve van a biborosi kollégiumban. Megkapja a biborosi kalapot a többi közt Valfré di Bonzo gróf bécsi nuncius is, aki novemberben elhagyta Bécsét.

A Morningpost a bolsevizmusról és a zsidókérdésről.

A Morningpost április 6-án, mikor dühöngött a rémárlom, hosszabb cikket közölt a bolsevizmusról, és vizsgálta, micsoda indítókok határozzák meg a mozgalom irányát és jellegét. A cikkben a következő nem érdektelen kijelentést találjuk: „Ezek a keleti zsidók a keresztény műveltség ellen érzett szilaj gyűlöletüket az osztályharc és a munkásmozgalom tág köpönyege alá rejtik“.

Hány zsidó keresztelkedett meg Budapesten?

A budapesti katolikus plébániákon január 1. óta megkereszteltek kerek számban háromezer izraelitát, még pedig augusztus közepéig kétezerszázat, szeptember végéig kilencszázat. Az év első három hónapjában a megkeresztelt izraeliták száma jelentéktelenül csekély. A kálvinista lelkészi hivatalokban körülbelül kétezer izraelita jelentkezett megkeresztelkedésre, az evangélikusoknál pedig ötszázötven. Általában a zsidóság elitje hagyta ott vallását, még pedig az a megokolással, hogy meghasonlott fajával, amely rászabadította a bolsevizmust tervszerű munkával a szerencsétlen országra. Egyébként e megkeresztelkedő mozgalom még folyik.

Hogyan kell védekezni a tifusz ellen?

(Saját tud.) okt. 11

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy a városi tisztviselők Barta Antal dr. t. főorvos elnöklése alatt tegnap d. e. 11 óratól értekezletet tartottak a tifusz elleni védekezésről. Az anket eredményeképpen az alábbi felhívást teszi közzé a t. főorvos a nagyközönség számára:

„A tifusz elleni védekezés tárgyában — Az utóbbi hetekben városunk területén több tifuszmegbetegedés fordult elő. A ragály továbbterjedésének megállítására céljából szükségesnek tartom a közönség figyelmét a következőkre felhívni: A tifusz nagyon ragadós betegség, melynek csiraja a beteg bélürülékében, vizeletében és mind ama tárgyakon van, amelyek a betegtől származó váladékkal bepiszkolódtak, tehát a ruha, fehér- és ágynemű s evő-, ivóeszközök, étel, ital stb. — A tifusz legjobban óvakodhatunk a rendes életmód és a tisztaság által. Legyünk mértékletesek ételben is italtól, tartssuk tisztán önmagunkat, ruhánkat, lakásunkat és házukat tájfékat.

Különösen étkezés előtt gondosan mossuk meg kezünket; ha az ivóvíz gyanús, erősen fel kell forralni, azután leűteni és így meginni, mert a forróvíz elpusztítja a betegség csiráját. A védekezésnek hatalmas eszköze a fertőtlenítés. Erre a célra közönséges oltoított meszet használjunk, (1 kg meszhez 5 l. vizet adjunk) — ezzel az oldattal fertőtlenítsük a beteg embertől származó váladékokat, bélürüléket, vizeletét és a külső helyet. A betegnek az egészségesetől elkülönítve kell fektetnie és körülötte csak a beteg ápolója tartózkodhat; másnak a beteg szobájába bemenni nem szabad. Aki a beteg ápolója, gondosan mosakodjék, kezét szappannal és meleg vízzel moss; és ne egyék, igyék a beteg szobájában.

A beteg ruháit csak akkor lehet mosásba adni, ha előbb két órán át forró lugos vízben áztatják. A beteg gyógyulása vagy halála esetén a fertőtlenítést a városi fertőtlenítő intézet díjtalanul végzi el.”

Üldözik hazájukban

a lengyel zsidókat.

Párisból jelentik: A Denikin törzsháza beosztott volt amerikai tábornok, Dawis, ki néhány nappal ezelőtt visszatért Lengyelországból, azt a jelentést tette, hogy Denikin nagy zsidóüldözést szervez kozák katonáival. Minden jel azt mutatja, hogy nagy vérontás van készülődésben.

....

Az indiai lázadás

elnyomása.

Londonból jelentik, hogy az angol kormány szigorúan büntette meg az indiai lázadókat: 108 vezért halálra ítél, 256 lázadót életfogytiglani börtönre, 104-et háro a évi fogságra és 364-et vagyonelkobzásra.

Az október-havi közgyűlés.

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, okt. 11

Szabadka város képviselőtestülete ma délelőtt tartotta rendes havi közgyűlését.

Dr. Matievics főispán bevezető szavai után dr. Ozgyator főpárttitkár a polgármesteri jelentést olvassa fel. A jelentés megemlékezik a város közegészségi helyzetéről, az iskolák bezárásáról, a népesedési mozgalmáról, a rendőrség működéséről, továbbá a város költségéről. Kötőcsen Kémali Kulcsosics Pál azl. gyógyi piébanos emlékeztető rendezett gyásznapról; és javasolja, hogy az elhunyt piébanos nevére egy utcát nevezzenek el, kezzeletes megemlékezés gyanánt.

A jelentéshez dr. Sudařevics gyermekmenhelyi igazgató és dr. Vojnits József volt tiszti főgyógyász csatlakoztak. A közgyűlés a polgármesteri jelentést tudomásul vevő.

Utána az interpellációk következnek. Az első interpelláció Gyelms Gyoré volt. Gyelms a városi által vezetett víz és párlóleum hovatartozása ügyében interpellált. Az interpellációra Gőncöl főszámvévő válaszolt — Ismerteti, hogy mennyi vizet és párlóleumot vásárolt a város, — továbbá adatokkal szolgál a városi árak hovatartozásáról illetőleg. Kéri a közgyűlést, hogy vegye tudomásul válaszáit. Azután Gyelms képviselő szavai is ismerteti javaslatát a közgyűlés Gőncöl főszámvévő választat el fogadta; Gyelms azonban nem.

A másik interpellációt hasonló képea Gyelms képviselőé. Az esküt nem tett tisztviselők fizetése

érdekében interpellál. Az interpellációra dr. Matievics főispán válaszul kijelenti, hogy ama tisztviselőktől nem is lehet követelni a lezártított fizetésért a munkát. Már felterjesztést intézett a belgrádi kormányhoz ez ügyben, de válasz még eddig nem érkezett a felterjesztésre. Az interpellációhoz Gyelmsen kívül dr. Sudařevics is hozzá szólal. Dr. Matievics főispán végül megjegyzi, hogy a város helyesen eslekedzik, ha a családok, gyermekes tisztviselőknek meg adja a fizetést és segélyt, de a családok érdekeit illetőleg döntson a tanács. A választ a közgyűlés tudomásul veszi, Gyelms képviselő azonban nem.

A közgyűlés harmadik pontja a leérkezett javaslatok tárgyalása. Az első javaslatot dr. Mijatov főkapitány ismerteti, amely a rendőrség esküt nem tett tagjainak segélyezéséről szól. A javaslat kimeli, hogy a rendőrség esküt nem tett tagjai is éppoly derecasan teljesítik hivatalos kötelességüket, mint azok, akik esküt tettek, ezért méltányos, hogy ők is megkapják a segélyt és fizetést amelyet az esküt tett tisztviselők élveznek. Kéri a közgyűlést, hogy az esküt nem tett rendőrségi tisztviselőknek szavazza meg a segélyt. Dr. Mijatov főkapitány igazi humánus javaslatát a közgyűlés dr. Matievics főispán szavai után elfogadta.

A következő pont dr. Ikaovics Ivaodőkios főgyógyász lakbészabályozó javaslata volt. A közgyűlés lapunk zártakor még tart.

A népoktatás akadályai.

...

Évtizedekig szociális és népoktatás jelszó volt az ingyenes népoktatás, míg végre megvalósult. Most már a népoktatásban az oktatás ingyenes ugyan, de az oktatásnak más akadályai vannak. A palatábia, ami ezelőtt tíz fillér volt, most 3-4 korona. Az ebélt, amit ezelőtt 34 fillérért vásároltak, most tízszerez áron adóak. A két filleres irka sem kőfti lárnak, hanem 50 fillér és hasonló fogozatban drágult minden egyéb tanszer.

A népoktatás már drága dolog lett, ami annál érzékenyebben sújtja a népet, mert ezer és ezer rokant, hadiösvény és árva nem tudja a tanszerek árát megfizetni.

Egy tanfélévi szariat legkevesebb megoldás volna, ha a város látná el tanszerekkel a szegény-

sorsu tanulókat, nehogy a népoktatás visszaessék és az analfabéták száma emiatt szaporodjék.

De nemcsak a népoktatásban vannak meg a tanszerek drágasága miatt a bajok, hanem a közpiskolákban is. A közpiskolai tanulók részére csak a gazdagok fizethetik meg a könyvek árát, amikor egy egy tançonvr 10-15 koronába kerül. A hivatalnokcsaládbeli szülők már csak nékülözések árán láthatják el gyermekeiket tankönyvvel, tanszerekkel. Ez esetben az államnak volna feladata, hogy a tankönyvek és tanszerek lehetetlen árának gátat vessen. Fontos dolgok ezek, mert a népoktatás sokszor nem volt időszerebb, mint ma, amikor a jövő generációra minden tekintetben súlyos feladatok várnak.

Tüntetés Bécsben a galíciai zsidók ellen.

Bécs. Az antiszemita szövegnek a városháza előtt rendezett tüntetése minden incidens nélkül folyt le. A gyűlés az oktatás felszólították a kormányt, hogy főképpen a Galiciából bevándorolt zsidók kiutasítását hajtsa végre erőlyesen. A gyűlésen Volker tartománygyűlési képviselő felszólalt és a többi közt ezt mondotta:

— Mi nem akarunk pogromot rendezni, felöltök éhhetnek a galíciai zsidók, a hogy akarunk, csak legyenek minél messzebb tőlünk. Ellenben valóság az, hogy a gali-

ciai zsidók szellemi pogromot rendeznek az egész kereszténység ellen.

Több antiszemita szöveg beszéde után határozati javaslatot fogadtak el, a melyben ultimátumszerűen felszólítják a kormányt, hogy egy hónapon belül szemelje ki és távolítsa el a helytelen idegeneket, mert elkekezdő esetben a gyűlés részvevői nem vállalják a felelősséget az antiszemita mozgalom további fejleményeiért és az önvédelem eszközeihez fordulnak.

MEGNYILTAK

a trachomaiskolák.

(Saját tud.) — okt. 10

A trachoma terjedéséről már egy ízben beszámoltunk; — azonkívül arról is, hogy a városi t. főorvos megbizta a tisztiorvosokat, hogy vizsgálják meg a kerületeikben lévő összes iskolás növendékeket. — A vizsgálat eredménye meglepő. Az összes elemi iskolai tanulók közül 236 ot találtak trachomásnak a kerületi orvosok. Az eredmény elég szomorú. A múlt évben eléggé jelentékeny volt a trachomabetegek tanulók száma, az ideai statisztikai adattal azonban egyáltalán nem áll arányban, amennyiben az idén, sajnos, már a kétszázat is meghaladja a „trachomások létszáma”.

A szemvizsgálat megtörténte után a főorvos rendezte a trachomaiskolákat, melyek a jövő hét folyamán megnyitnak. — A szembeteg növendékek elosztása a következőképpen történt:

A mlakai (trachoma) iskolába 50 fiu és 49 leány tanulót utalt a főorvos; nevezetesen az I. fiuosztályba 23, a II. ba 11, a III. ba 9, a IV. ba 7 tanulót; az I. leányosztályba 16, a II. ba 11, a III. ba 8 és a IV. ba 14 tanulót osztott be a t. főorvos.

A „sömlyéki” (trachoma) iskolába 137 tanulót utaltak át, meg pedig az I. fiuosztályba 24, az I. leányosztályba 21, II. fiu. o. 24, II. leány o. 18, III. fiu. o. 5, III. leány o. 20, IV. fiu. o. 14, V. leány o. 10 és az V. leányosztályba 1 tanulót.

A munkásbiztosítás ujjászervezése.

A munkásbiztosítás ujjászervezése ma minden kormányak legfőbb gondját képezi. A világpolitikai események igazolták, hogy a munkásbiztosítás csak mint szorosan veti állami intézmény képes hivatását betölteni.

Tudomásunk szerint a belgrádi kormány a munkásbiztosítás ügyét sürgősen rendezni fogja.

Ugyanily lépéseket tett a magyar kormány is. A bécsi „Arbeiter Zeitung” szerint ugyanis a magyar kormány a munkásbiztosítás felügyeletének és irányításának a jogköré; az állami munkásbiztosítási hivatal hatásköréből a nép-egészségügyi minisztérium hatáskörébe utalta át. A terv szerint a munkásbiztosítási pénztárak adminisztrációját államosítani fogják, ami azt jelenti, hogy az ügykezelést nem választott, hanem kiválasztott állami tisztviselők fogják ellátni. Az államosítás a magyar munkásbiztosításokban a zsidók ottani utalmának a végét jelenti.

A dőlslávok Fiume miatt megszállják Klagenfurtot.

Bécs, október 10. A lapok értesítése szerint a dőlslávok ismét készülnek Klagenfurt megszállására. — Ezt az intézkedést azzal okolják meg, hogy a dőlsláv államnak zalogot kellett szereznie Fiuméért. Klagenfurt csak akkor tűnik ki ismét, ha az olaszok határozottan lemondanak Fiuméről.

HIREK.

— **Miliszavlyevics hadtestparancsnok visszajött Belgrádból.** Miliszavlyevics Mirko tábornok, hadtestparancsnok, miután sok hivatalos ügyben mintegy tíz napig Belgrádban tartózkodott, tegnap visszatért Szabadkára.

— **Konferenciák.** Folyó hó 15-19-ig. (szerdától vasárnapig) délután 5 órakor a szeniferencendi barátok templomában Koudela Géza V. aldozópap konferenciákat mond a szabadkai katolikus intelligencia számára. Beszéd után litánia lesz áldással. Litánia után egy egy szabadkai művész fog Ave Mariát szólalni. — A szabadkai Öreggyesület, — Fehérkereszt Egylet, — Szent Antal kórház önkéntesége — uton hívja fel a tagjársak figyelmét a konferenciákra, melyeken lehetőleg teljes számban vegyenek részt.

— **Kinevezés.** Matievics István dr. főispán dr. Vukanovics Illést a lemondott Osztróganázt Béla dr. helyére kórházi alorvossá nevezte ki. Az újonnan kinevezett alorvos tegnap tette le a hivatali esküt s ma már elfoglalta az állását.

— **A feladó címe a leveleken.** A szabadkai postahivatal figyelemzteti a közönséget, hogy saját érdekében leveleire a hátlapon, levelező lapjaira pedig a címzés oldalán a feladó nevét és lakását pontosan feltüntesse, — mert ellenkező esetben a levelek kézbesítését nem biztosíthatja.

— **Az Urinők** Mária-Kongregációja vasárnap, október 12-én d. u. 4 órakor a zárkában rendszeres gyűlést tart.

— **Aruba bocsáják a gázgyár mellékterményeit.** Kátrányt, faszén- és meil-alkoholt szereztet be a közönség a mai naptól fogva a gázgyárban. A mellékterményeket meglehetősen jutányos áron bocsájja a közönség rendelkezésére a gázgyárigazgató a felsorolt mellékterményeket. A faszén, mely sokkal jobb minőségű a Mailer felénél, egja 1 korona 50 fillér, a kátrány kaja 2 korona és a metilalkohol pedig forgalmi áron kapható.

— **Megszüntették a Máv. igazgatóságának önkéntességét.** A magyar miniszterium a Máv. igazgatóságának önkéntességét megszüntette és a vasutak igazgatóságának ügyeit az újjászervezett régi vasúti szakosztály felügyelete alá helyezte.

— **Anglia hadihajóvesztése a vitághoroban.** A háboruban elpusztult angol hajók hivatalos száma 254 — Ebből 13 hadihajó, 3 hadciruló, 13 cirkáló, 6 könnyű cirkáló, 64 torpedó romboló és 54 buvárhajó, továbbá 815 segélyhajó; ebből 244 szénszállító gőzös és 246 vontatóhajó.

— **Kik szerelik le a Bunsen-égőket?** Összesen 112 utcai gáziámpának kellene világítani a nap nap után tapasztaljuk, hogy feltűnően gyérülnek a gyér villágosságot árasztó gáziámpák száma — Tegnap végre rájöttek az illetékes hatóság emberei, hogy a Bunsen-égőket gyanus költséjű existenciák szerelik le, akik alkalmas pillanatban bámulatos ügyes-

séggel fosztják meg a lámpákat világító barisnyáiktól. — A gázgyárigazgató már megtette jelentését a rendőrségen. A nyomozás megindult.

— **Tanítógyűlés.** Az összes állami elemi népiskolai tanyai tanítók hétfőn délelőtt 9 órakor tartják együttes gyűlésüket. Felhívatnak az összes állami iskolai tanítókat, tanítócsé, hogy ezen ülésen okvetlenül jelenjenek meg.

Népiskolai felügyelő igazgatóság.

— **Ejjeli harc a föld alatt.** A maga nemében mulatságos bűnöző történet Bácsban. Az utóbbi hetekben a Praerstrasse több bérházában és a környéken ragyszabású betörések történtek, melyeknél a magállapított kár tetemes összegre — a Rosszweig cégnél például kétszázhetven ezer koronára rugott. A betörők minden alkalommal a földalatti csatornahálózatot keresztül lépőztak a pincékbe és a raktárakba. A bécsi rendőrség legjelősebb detektívjeit bízta meg a nyomozással, akiknek végre sikerült a nem kényes orru bandát kézrekeríteni. A társaság vezetője a többször büntetett Buras Benedek volt, akit a tolvajvilágban Schropp néven becéznek. A társai, akik közül négyen a győzelemből nemhez tartoznak, minden akadályon keresztül híven követék vezetőiket, aki kiváló szakember és Bács város csatornahálózatát jobban ismeri akár melyik práterbeli patkánytól. Az elrablott pénzen mindegyik új biciklit kapott és ugyanazok a biciklik voltak azok, akiket a bécsi rendőrség a villamosforgalom szűnetelése alatt a nyomozás céljaira ugyanabban az ügyben felfogadott!

Minden elképzelhetetlen látni fog a Cínabár bemutatóján, október 16-án a Korzóban.

— **Arlejtés huszállításra.** Folyó hó 18-án az I. társaság helyiségében a zombori helyőrség részére szállítandó husra Arlejtés fognak tartani.

— **Felhívás.** Felhívatnak a helybeli iparos és kereskedők urak és hölgyek, hogy leány tanoncokat folyó hó 15-én délután 3 órakor, a fiú tanoncokat pedig 16., 17. és 18-án ugyancsak d. u. 3 órakor a magyar polgári iskola épületében elhelyezett iparos és keresk. tanonc iskolai igazgatóságához beiratás végett küldjék el. Azon tanoncok, akik már jártak tanonciskolába, ellenőrzőket; akik pedig újonnan szerződtek, a szerződés, születési bizonyítványt, iskolai bizonyítványt és ujjlenyomat-bizonyítványt hozzák magukkal. Szabadka, 1919. október hó 11-én. Ispánovics Mátya s. k. iparos és keresk. tanonc isk. igazgató.

— **Fogorvosi műtermem.** A főtéri Vermes házba helyeztem át a Löwy Testvérek áruhaza fölött emeletre Szegőgyeknek ingyenes rendelés 8-tól 9-ig. Dr. Blum László.

— **Dr. Vecsei Jenő** orvos rendelje neki betegak részére. Lakása: VI. kör, Mária Terézia tér 12. Vojnisch Piroška-féle ház. Rendel: d. e. 7-9-ig; d. u. 2-től fél 4-ig és 5-7-ig.

— **Dr. Scherzer Ivo** közpórházi főorvos, a gráci szemklinika volt asszisztense, rendel a szembe tegek részére d. u. 2-4-ig a városi bérpótlóban (a színház mögött) I. em. 6. sz. Szemészeti műtőket a közpórházban, vagy a beteg lakásán végz. Telefonszám 833.

Szerkesztői üzenetek.

— **L. S. Solt** se forduljon a helybeli városparancsnokhoz! Vagy ha valahol visket, hát menjen oda! Biztosítjuk, hogy akinek nincs igara és csak másokat akar be mártani, azt onnan is kidobják. Azt pedig megjegyezheti, hogy a gondolat szabadságának a törvénye ráuk is vonatkozik. Hadd mondjuk meg mi is a megunk véleményét egy féromunkáról!

SZVAK.-III. ker. F. C.

folyó hó 12-én d. u. fél 4 órakor

bajnoki mérkőzést

rendez a szegedi uti-Szvák pályán

Rendez helyárak!

A Korzó-Mozi műsorából.

A vadmacska Helena Markowskának, a Vörös Boszorkány főszereplőjének legújabb filmjét hozza színre péntektől — vasárnapig a Korzó Mozi. A vadmacska az olasz föld Ambrézio gyárának aranyozatából való, egyszerű stílusban, művészi feldolgozásban. A cselkmény központjába a legérdekesebb női típust állítja be Helena Markowszka a megjatszás tökéletességével. — A film méltán számíthat a legzajosabb sikerre.

A Liffa-Mozi műsorából.

Cassanova, a Star filmgyárnak látványosságba menő művészi kiállítású attrakciója, magas színvonalú koncepciójával kiemelkedik a többi slágerek közül. Cassanova a legköltőibb filmalkotás, mely a 18. század legálansabb Don Juanjának híres szerelmi kalandjait festi le előttünk. A film szereplői Ott Aristid, Hollay Kamilla, Góth Anna, Peterdy Klára. — A Liffa-mozi péntektől vasárnapig hozza színre.

Uj és használt pama
boroshordók
nagy mennyiségben kaphatók:
SCHMIDT és DIETRICH közvetítő
irodája, Bácsfeketehegy, Telefon 9 sz

Klein Géza
nagykereskedése, Szabadkán.
Kapható:

- Valódi olasz Parmezán-sajt
  - Gyanta.
  - Terpentin. Marószóda.
  - Szikativ.
  - Schleiflakk. Kocsilakk.
  - Borax. Szóda b. b.
  - Sellakk. Glicerín.
  - Gummiarabicum.
  - Szappangyökér.
  - Parkettkenőcs.
  - Kénlap Smirgliváson
  - Firn. Tea.
  - Szardinia. Tömjén.
  - Bors. Kőmény.
  - Jánoskenyér.
  - Csokoládé. Cacao.
- Alapítottatott 1891. Telefon 55.

ELŐNYÖS MAGYBANI ÁRAKON

KAPHATÓ

- Magcsávázó-szer
  - Vasgálicz
  - Kénsav
  - Salétromsav
  - Kékitő I-a fél klg-os üvegekben
  - Marószóda, lukováci
  - Keményítő darabos 70 kgr-os ládákbán
  - Karbid 60 kg-os hordókban
  - Burgonyakeményítő I-a 75 kg-os zsákokban
  - Sidol
  - Vaspor kupolák
  - Kékitő tucatonként
  - Szóda bikarbóna
  - Szalmiák, darabos
  - Schellack (orang)
  - Bilistyei ólomzárólt
  - 80% Vegytiszta ecetsav ballonokban
  - Kénlap I-a olasz kénből.
  - Szegedi paprika 6lom-sárolt
  - Gyerlya
  - Tea I-a ceyloni
  - Fahéj
  - Pipere szappan I-a minőség
  - Puder gyógyszerészek részére
- TRAFIKANT-nál**
Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

Férfi és női gyapjúkelmék, selemek, bélésárúk nagy választékban
nagybani és kicsinybent eladása a legelőnyösebb árakban
Strassernál
IV., Damjanich u. 62 sz. a tanítónői képezde átellenében. Cukrász üzlet mellett

FUVAROZÁST
helyben és vi-
délre elvállal:
BERE és TÁRSA
Miklós-u 42. — Telefon 305

Negyratecsült vevőim szíves tu-
domására hozom, hogy ideglenesen
lakásomon fogok raktárt tartani
**női- és gyermek-, bár-
sony-, velour- és filc-
kalapok**
alakítását a legújabb divat szerint
a legolcsóbb árak mellett tovább is
vállalom. Szíves pártfogást kéria volt
GOLDMARK
kalapüzlet tulajdonosnője: **Tarjáné**
Kölcsesi utca 252 volt Korhéz-ház.

Elsőrendű faszen

100 klg.-ként 1600 K ért kapható

Zeller fatereskedőnél

Szabadkán, Halasi-ut 135.

OHO Shampoo

A legjobb fej- és hajmosószer.
Pehelykönnyű haj. Tiszta fej-
bőr. Kapható minden jobb pi-
perés üzletben. Ára 2 korona.

Nyomtatott — Szécsi Antal
Nyomdában Szabadkán.

Malusev-iroda hirdetései.

Figyelem!!!

Kinek bármire van szüksége és
tájékozni akarja magát, forduljon
a már 12 év óta fennálló és jó hír-
névnek örvendő Malusev-Irodához
Szabadka, Edénypiac.

BORBELY szatyor, órák, fűszer, hentes
kovács, lakatos és egyéb üzleteket
keresek megvételre. M

SZŐLŐK vannak eladók. M

HÁZ eladó és azonnal átvehető 22000
kor. 2 szoba lakással. 517

HÁZ eladó és azonnal átvehető hozzá-
való 1800 drb. cserép, horog száru fák
mes ergerenda, vályog és téglák. 516

VENDEGLŐK vannak eladók Szabad-
kán a főtéren és azonnal átvehető.

VENDEGLŐNEK megfelelő nagy
telkü ház kerthelyiséggel kiadó.

HÁZ megvételre kerestetik 200000
koronáig. 1000

HADIKÖLCSÖN-kötvény vételét és
eladását közvetítem.

PÉNZKÖLCSÖNT közvetítek házra,
földre és szőlőre.

FEHÉRÁTU bankjegyeket 200 és 25
koronás, beváltását közvetítem.

MEGVÉTELRE kerestetik 120,000
kor. 6-8 ház. 1012

SZŐLŐ eladó a Szegedi szőlőkben
3 kapa, ház építéshez alkalmas. 518.

SÁTOR ponyvák vannak eladók. 520

HÁZ eladó és azonnal átvehető egész-
ben vagy felérésben 100,000 kor. 521

RUHAFFESTO iparhoz tanonc felvéte-
lik teljes ellátással. 1015

KÁVÉMÉRÉS és kiűződe van eladó 522

BUTOROKAT keresek megvételre
kézalul. M

FÜSZERÜZLET helyiség teljes be-
rendezéssel bérbe adó vagy a berendezés
eladó és azonnal átvehető. 523

ELADÓ és azonnal átvehető 3 ház az
egyik sarok, jó karban 32000 korona,
a másik 120,000 4 szoba modern lakás-
sal nagy udvar és kert, villanyvilágítás,
palatető, 300 négyzetű telek eső-
vizes kut. A harmadik 125,000 korona
2 utca lakás 2-2 szoba, konyha, speiz
és pince. A fél ház alatt palatető, villany-
világítás, nagy udvar.

HÁZ eladó 50000 koronáért, nagy
udvarral a Kakas iskolánál. 509

HÁZ eladó, teljesen jó karban, a fő-
térhez közel. Orvcsnak vagy ügyvédnek
megfelel. 510

HÁZ eladó és nov. 1-én átvehető al-
kalmas borkimérésre. 427

HÁZ eladó, a főtér közelében a
sarkon és vendéglőnek megfelel. 307

HÁZ eladó és nov. hó 1-én átvehető
32000 koronáért. Teljesen jó karban. 450

Vendéglő eladó, a főtéren és azonnal
átvehető. Étteremnek. 504

BUTOROZOTT szótája kinek van,
jelentse be, ha jó áron akarja kiadni.

HÁZ megvételre kerestetik 150000
koronáig. 999

HÁZ eladó és azonnal átvehető sarkon
nagy telekkel, ahol még egy ház épülhet
100,000 kor. 524

SÁTORFONYVÁT megvételre keresek

FORDÍTÁSOKAT magyar nyelvről
szerbre elvállalok.

PEKSEGGÉDET keresek azonnali fel-
vételtre, esetleg bérbeadó egy pékkemen-
ce jó tájékon.

HADIKÖLCSÖNKÖTVÉNYEK vannak
eladók.

FÜSZERÜZLET berendezés és egy
sarkon ház megvételre kerestetik.

MÁSODIK kiadású 20 koronás bank-
jegyek becsarolását közvetítem.

SZERB kérvények és folyamodványok
megírását elvállalom.

LAKÁSOK vannak kiadók Pálics
fürdőn. 519

APRÓHIRDETÉSEK.

KERESKEDELMI érettségivel bírő
28 éves nős fiatal ember bármilyen állást
keres. Pénztárnok, utazói vagy raktár-
noki állást is elfogad. 10000 korona
óvadékkal rendelkezem, szláv és német
nyelvet birom. Cim Nemzeti szálloda
11 szoba. 2411-3

JUGOSZLÁV kávéház betegség miatt
azonnal eladó; bővebbet ugyanott, Barátok
templománál. 2409-8.

IRODAI alkalmazást keres egy fiatal
ember kitűnő írással, ki eddig is hiva-
ta'nok volt. Cim a kiadóban. 2405-2

EGY ház eladó II. kör Sümlyék-utca
179. szám alatt. Tudakozódni ugyanott
lehet. 2401-4

HUSZARKASZÁRNIA mellett 3 lánc
szántóföld, mely gyártelepnek vagy
házhelyeknek megfelel; esetleg parcellá-
kban is eladó. Cim a kiadóban. 2408-7

ELADÓK boroshordók különböző
nagyságtan, összesen 121 hektoliter,
Fiszter Agostonnál V kör 166.

VIII. kör Sáro-utcaiban 5 kapa telék
két házzal eladó. Barna Sándor VI. kör
Kovács-utca 292.

SZÜCS segédek, vevőlátnyok felvétet-
nek Kertész Miklós cégnél Vörösmarty
utca 52. 2413-1

KINALOK tavalyi bort szőlőt mázsán-
ként. Keresek értelmes öregbért. Uj-
évre, Szobonya Bertalan Czorda Bodog-
u. sarok. 2481-2

EGY kis villa Pálicson 3 szoba konyha
és 6-8 kamra egész telre kiadó. Cím
a kiadóban. Ugyanott másik villában,
3 kettős szoba és két egyh szoba,
honyhával május hó elsőjéig kiadó 2416-5

GYEBS házi varrónő sürgősen keres-
tetik. Érdeklődni: városkúza I. em 38

TAKARITÁS ellenében egy magános nő
ingyen lakást kap. Cim a kiadóban

SPITZER-féle lisztárjegyzék

(a eszike piac melletti kisközből levő lisztraktárban).

Van szeretném tisztelt vevőimmet ez utca értesíteni,
hogy a gabona árának rohamos emelkedése lehetőleg
teszi a lisztnek az eddig közölt árszámítását. Mindezzel
iparkodom a liszt árát a legújá-
nyosabb napi áron számítani. Állandóan kapható nálam:

- legfinomabb grizes 0-ás liszt.**
- legfinomabb főzőliszt,**
- fehér kenyérliszt,**
- barna kenyérliszt,**
- fehér rozsliszt.**
- legfinomabb buzakorpa.**

Nagyobb vételnél kivátrra ingyen házhoz szállí-
ok. Waggentételeket, kereskedőkre, viszont elrusítóknak
és ültökre külön megállapodás szerint szállítok.

SPITZER MÓR
VI. kör, Terézia-tér 83. Telefon 3-38.

Lisztüzletmegnyitás.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Wesselényi-
utcaiban, a Beke-kávéház melletti a volt Mieszkovics-házban

liszt- és terményüzletet

nyitottunk, hol a legjobb minőségű liszt, bab, lenese, mák, borsó és
egyéb termények, valamint szappan, gyertya a legújányosabb árban
kaphatók. Templomi gyertya minden nagyságban. A közönség szíves
pártfogását kérjük

Réti és Faragó.

A Bélipar Rt.

(Halasi-ut, 194 sz.)
saját gyártmányú

hegedűhurokat

vasárnaptól kezd-
ve naponként —

d. e. 10-12 óráig

legalább 30 drb.
vételnél

a szabadekai közönségnek kivételesen engross árban számít és pedig

Hegedűhúr E2 ^{1/2} zúg	250	Cello	D	8-
" A "	3-	"	G fehér	10-
" D "	3-80	Bögő	G	19-
" G fehér	2-50	"	D	21-
Cello A	6-	"	A	24-

Értesítjük

t. vevőkörönséget, hogy ismét
nagyobbmennyiségű színes
férfi szövet

érkezett, melyet szintén három olcsó árba
osztottunk be.

I. osztály 3 méter szövet hozzávaló beléssel	II. osztály 3 méter szövet hozzávaló beléssel	III. osztály 3 méter szövet hozzávaló beléssel
1175 K.	975 K.	775 K.

Ajánljuk a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, míg a
választék tart.

Tisztelettel:

Mácsay és Lejko
(Nojcesek fűszernagykereskedő mellett)